

Datum: 17.09.2026

Medij: Vreme

Rubrika: Lični stav

Autori: VIKTOR RADONJIĆ, ZORAN SAVRILOVIĆ

Teme: Ministarstvo građevinarstva, saobraćaja i infrastrukture

Napomena:

Površina: 1094

Naslov: Korumpiranje borbe protiv korupcije

Strana: 20,21

LIČNI STAV

20

Pišu:

**VIKTOR
RADONJIĆ
i
ZORAN
GAVRILOVIĆ**

BIRODI

Korumpiranje borbe protiv korupcije

Srpska napredna stranka je na vlast, između ostalog, došla bezočnom zloupotrebom 24 izveštaja Saveta za borbu protiv korupcije, a svoje opstajanje na vlasti duguje "pasivnoj" Agenciji za sprečavanje korupcije čijim rukovodiocima je dozvoljeno kršenje zakona i pad Srbije na svim međunarodnim listama koje mere ono što se radi na polju borbe protiv korupcije

Agencija za sprečavanje korupcije je, po zakonu, među glavnim čuvarima integriteta u Srbiji. Međutim, osnovana je da bi se Savet za borbu protiv korupcije stavio u zapečak. Svoju funkciju nikada nije ostvarila.

Primeri kako funkcioniše Agencija su načini na koji je 2023. izabran direktor Dejan Damjanović, zatim odnos direktora i Veća Agencije, kao i davanje saglasnosti Veća Agencije direktoru da paralelno obavlja funkciju direktora Agencije i zastupnika državnog kapitala u Jugoslovenskom rečnom brodarstvu.

Više nije dovoljno pitati koliko je u Srbiji korupcija prisutna, već pod lupu treba staviti Agenciju za sprečavanje korupcije, odnosno njenog direktora i Veća Agencije.

INTERESI I ODNOSI

Urušavanje integriteta Agencije za sprečavanje korupcije počelo je pre nego što je Dejan Damjanović 27. februara 2023. izabran za direktora Agencije. Međutim, treba znati da je on u Agenciji, od njenog osnivanja, na različitim pozicijama – od načelnika Odeljenja za registre, preko šefa kabineta direktorke Tanje Babić, do pomoćnika direktora Agencije u vreme direktorovanja Dragana Sikimića.

BIRODI (Biro za društvena istraživanja) je 28. decembra 2022. tražio poništavanje intervjua sa kandidatima za direktora Agencije zbog sukoba interesa dvojice članova komisija imenovane od Pravosudne akademije sa zadatkom da izvrše predselekciju kandidata i formiraju listu kandidata za direktora Agencije koju Ministarstvo pravde dostavlja Narodnoj skupštini, a sa koje poslanici biraju direktora Agencije.

Reč je bila o Marku Jociću, sudiji apelacionog suda u Beogradu i Ljubivoju Đorđeviću, javnom tužiocu u Prvom osnovnom tužilaštvu – oni su istovremeno imali status javnih funkcionera. Tako su se kao kandidati za direktora Agencije, koji se stara o primeni Zakona o sprečavanju korupcije u delu javnih funkcionera među kojima su sudije i javni tužiloci, našli javni tužilac i sudija kršenjem Zakona o sprečavanju korupcije u delu sukoba interesa.

Valja dodati da je konkurs sproveden ispod radara javnosti. To jest da se na njega prijavilo samo pet kandidata, među kojima su bili tadašnji direktor Dragan Sikimić i njegov zamenik Dejan Damjanović, dvojac za čije je vreme od 2017. do 2025. godine Srbija na Indeksu percepcije korupcije Transparency International pala za osam poena, tj. za 39 mesta i došla do

116. mesta od 182 države. Damjanović je izabran za direktora i time je otvoreno pitanje ko kontroliše direktora Agencije.

Naime, dolazimo do Steve Bajića i Tamare Mišić, koji su na konkursu za člana Veća Agencije stupili sa pozicije zaposlenih u Agenciji. Nakon predselekcije kandidata, oni su odlukom poslanika izabrani za članove Veća. Tako članovi Veća postaju prethodno zaposleni u Agenciji čija je funkcija da nadziru aktuelnog i potencijalno budućeg direktora.

Istovetna situacija se ponavlja 2026. godine. Stevo Bajić i Tamara Mišić su ponovo izabrani za članove Veća Agencije. Njima se pridružio i Predrag Knežević, prethodno zaposlen u Agenciji, čime je nastala dvotrećinska većina članova u Veću koji su prethodno bili zaposleni u Agenciji i koji se posle isteka mandata mogu vratiti u Agenciju. Iz vizure člana 40 Zakona o sprečavanju korupcije, novoupostavljena dvotrećinska većina vodi ka blokiranju rada Veća kada se donose odluke o direktoru.

U prilog tome govori odgovor Agencije iz kojeg proizlazi da Veće nije utvrđivalo mogući sukob interesa između direktora i svojih članova, a koji su ranije bili ili mogu ponovo biti zaposleni u Agenciji, čime nije primenjen član 40 Zakona o sprečavanju korupcije. Takvu praksu potvrđuje i odluka Veća koju je potpisao Stevo Bajić, a kojom je Damjanoviću data saglasnost da, uz funkciju direktora Agencije, obavlja i javnu funkciju u Jugoslovenskom rečnom brodarstvu, uz obrazloženje da između tih funkcija nema odnosa zavisnosti, nadređenosti i kontrole.

Indikativno je da članovi Veća nisu uočili da direktor Agencije vrši nadzor nad javnim funkcionerima iz reda članova Vlade Republike Srbije i resornog ministarstva za privredu koji su ga imenovali na poziciju u Jugoslovenskom rečnom brodarstvu i da je time direktor ušao u sukob interesa, kako je definisano članom 40 i 41 Zakona o sprečavanju korupcije.

Sve ovo je bio razlog što je BIRODI 18. avgusta 2026. zatražio razrešenje direktora Dejana Damjanovića i članova Veća za koje se smatra da su omogućili direktoru paralelno obavljanje dve javne funkcije, suprotno Zakonu o sprečavanju korupcije. Narodna skupština, tačnije, skupštinski Odbor za pravosuđe, državnu upravu i lokalnu samoupravu bio je u obavezi da pokrene postupak smene direktora i članova Veća koji su mu dali saglasnost na dve javne funkcije.

Ovo nije prvi zahtev ove vrste. Skupštinski odbor, predvođen Uglješom Mrđićem kao predsednikom Odbora, u maju prošle godine odbio je inicijativu tadašnje poslanice Tijane

Datum: 17.09.2026

Medij: Vreme

Rubrika: Lični stav

Autori: VIKTOR RADONJIĆ, ZORAN SAVRILOVIĆ

Teme: Ministarstvo građevinarstva, saobraćaja i infrastrukture

Napomena:

Površina: 1094

Naslov: Korumpiranje borbe protiv korupcije

Strana: 20,21

21

HIBERNACIJA: D. Damjanović i I. Dačić

Foto: MUP

Perić Diligenski da, po istom osnovu, poslanici Narodne skupštine smene Damjanovića.

Damjanović je zaštitu poslanika SNS zaslužio svojim nečinjenjem kada je u pitanju izborni proces, pre svega kršenje funkcionerske kampanje i zloupotreba javnih resursa, o čemu svedoče izveštaji posmatračke misije ODIHR, ali i za nereagovanje na sistemsko kršenje člana 40 stav 1 Zakona o sprečavanju korupcije van izborne kampanje od strane predsednika Republike, koji svoju javnu funkciju koristi za dizanje rejtinga stranke čiji je samo član. Izveštaj o tome šta je radio predsednik Republike tokom poslednjih lokalnih izbora dostavljen je Agenciji koja nije reagovala.

NADSTREŠNICA I OVLAŠĆENJE

Agencija je ćutala i u slučaju "Nadstrešnica" sve do skoro kada je krenula da proverava imovinu Gorana Vesića. Tragedija na Železničkoj stanici u Novom Sadu otvorila je pitanje koje je ostalo u drugom planu, a ono glasi – šta je u ovom slučaju mogla da uradi Agencija za sprečavanje korupcije. Naime, Zakon o sprečavanju korupcije daje Agenciji ovlašćenje da pokrene postupke zbog povrede Zakona, odlučuje o sukobu interesa, proverava imovinu i prihode javnih funkcionera, ali i da istražuje stanje korupcije i analizira rizike od korupcije. Upravo je poslednje ovlašćenje posebno značajno za slučaj "Nadstrešnica".

Zakonska obaveza Agencije je bila da po saznanju o slučaju "Nadstrešnica" utvrdi, te javnosti, ali i nadležnim državnim organima ukaže kako su Ministarstvo građevinarstva, saobraćaja i infrastrukture i Infrastruktura železnice Srbije izradili i sproveli planove integriteta i da li je njihova loša izrada ili/i sprovođenje dovelo do propusta koji su mogli (in)dikretno da utiču na procese i postupke rekonstrukcije novosadske Železničke stanice.

Naime, na ovaj način Agencija je mogla da otvori pitanje integriteta čitavog procesa rekonstrukcije Železničke stanice, kao i da se obrati Anketnoj komisiji i zatraži njene izveštaje, a sve sa ciljem da napravi svoj predmet. Takva analiza je trebalo da pruži informacije ko je odlučivao, pod kojim uslovima su ugovarani poslovi, kako su birani izvođači i podizvođači, kako su kontrolisani troškovi i izmene ugovora, ko je obavljao nadzor, kakva je bila odgovornost javnih funkcionera i da li su postojali privatni interesi koji su mogli da utiču na vršenje javne funkcije.

Dalje, Agencija je mogla da proverava da li su javni funkcioneri koji su učestvovali u odlučivanju imali poslovne, vlasničke ili druge privatne interese povezane sa kompanijama uključenim u projekat. Mogla je da proverava njihove izveštaje o imovini i prihodima, kao i podatke o pravnim licima povezanim sa funkcionerima i članovima njihovih porodica kada za to postoje zakonski uslovi. Posebno je mogla da ispita sukob interesa. To ne znači unapred tvrditi da je sukob interesa postojao, već proveriti da li je neki javni funkcioner učestvovao u donošenju odluke u situaciji u kojoj je njegov privatni interes mogao da utiče, izgleda kao da utiče ili je povezan sa obavljanjem javne funkcije. Upravo je nezavisna provera takvih okolnosti jedna od osnovnih funkcija antikorupcijskog tela.

Agencija takođe nije morala da čeka pravnosnažni završetak krivičnih postupaka da bi analizirala korupcijske rizike sistema. Individualna krivična odgovornost i institucionalni integritet nisu isto pitanje. Tužilaštvo istražuje postojanje krivičnog dela, a Agencija utvrđuje da li način odlučivanja i institucionalne procedure stvaraju prostor za korupciju. A zatim i da preporuči mere za uklanjanje tih rizika.

Upravo je tragedija bila razlog više da institucija zadužena za sprečavanje korupcije javnosti ponudi sopstveni odgovor na pitanje da li je sistem u kojem je projekat realizovan imao mehanizme integriteta koji su funkcionisali ili je sadržao korupcijske rizike koji su ostali bez institucionalne kontrole. Zato bi se uloga Agencije u slučaju "Nadstrešnica" mogla sažeti u jednom pitanju koje je šire od krivične odgovornosti pojedinca – da li su korupcijski rizici, sukobi interesa, netransparentnost odlučivanja ili slabosti institucionalne kontrole mogli da utiču na način na koji je rekonstrukcija železničke stanice ugovorena, finansirana, izvedena, nadzirana i kontrolisana. To je bilo pitanje za instituciju koja u svom nazivu ima zadatak – sprečavanje korupcije.

Srpska napredna stranka je na vlast, između ostalog, došla bezočnom zloupotrebom 24 izveštaja Saveta za borbu protiv korupcije, a svoje opstajanje na vlasti duguje "pasivnoj" Agenciji za sprečavanje korupcije, čijim rukovodiocima je dozvoljeno kršenje zakona i pad Srbije na svim međunarodnim listama koje mere ono što se radi na polju borbe protiv korupcije. Tako je Srbija postala društvo u kojem se vrši korupcija borbe protiv korupcije, jer je Srbija izabrala put korumpiranog rasta, put koji je kratkovid i služi legitimizaciji lične vlasti. Slikovito, s jedne strane Verica Barać i Savet za borbu protiv korupcije, a sa druge, Dejan Damjanović i Agencija za sprečavanje korupcije.

Nove izmene zakona nisu rešile pitanje sukoba interesa pri izboru Veća i direktora u delu konkursnih komisija, odnosno regulisanje pod kojim uslovima zaposleni iz Agencije mogu da budu članovi Veća. Nije sve u zakonima, ali zakoni pokazuju namere.

